

A KÚRIA v é g z é s e

Az ügy száma: Kpk.IV.39.461/2022/3.

A tanács tagja: Dr. Kalas Tibor a tanács elnöke; Dr. Balogh Zsolt előadó bíró; Dr. Sperka Kálmán bíró

Kérelmező: hivatalból

Alkotmánybírósági határozat száma: IV/234-24/2022. AB határozat

Az ügy tárgya: A Kúria Knk.I.40.792/2021/10. számú végzésének megsemmisítését követő eljárás meghatározása

Rendelkező rész

A Kúria az Alkotmánybíróság IV/234-24/2022. AB határozata alapján a Kúriát – mint elsőfokon eljáró bíróságot – új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az ügy alapjául szolgáló tényállás

[1] A Szervező magánszemélyként népszavazásra javasolt kérdést nyújtott be 2021. július 21. napján a Nemzeti Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: NVB), a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezéséről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 3. § (1) bekezdése szerinti hitelesítés céljából.

[2] Az NVB a 2021. augusztus 30. napján kelt, a Magyar Közlönyben 20/2021. (VIII. 31.) számon közzétett határozatával (a továbbiakban: NVB Határozat) az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés helyezze hatályon kívül a Fudan Hungary Egyetemért Alapítványról, a Fudan Hungary Egyetemért Alapítvány részére történő vagyonjuttatásról szóló 2021. évi LXXXI. törvényt?”* népszavazásra javasolt kérdést az Nsztv. 11. § (1) bekezdése alapján hitelesítette. Az NVB jegyzőkönyvében rögzítette, hogy a kérdés célja az említett törvény hatályon kívül helyezése, így az az országgyűlés hatáskörébe tartozik, továbbá mind a jegyzőkönyvben, mind pedig az NVB Határozat [7] pontjában foglaltak szerint a kérdés az Alaptörvényben, valamint az Nsztv.-ben megfogalmazott követelményeknek megfelel.

[3] Az NVB Határozat elleni felülvizsgálati kérelmek alapján eljáró Kúria a Knk.I.40.792/2021/10. számú végzésében az NVB határozatot helybenhagyta. A Kúria

megállapította, hogy a népszavazásra javasolt kérdés nem ellentétes az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontjával, amelynek értelmében nem lehet országos népszavazást tartani nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségről, továbbá nem sérti az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében foglalt választópolgári és jogalkotói egyértelműség követelményét sem.

[4] A Kúria Knk.I.40.792/2021/10. számú végzése elleni alkotmányjogi panasz alapján eljáró Alkotmánybíróság a IV/234-24/2022. AB határozatában megállapította, hogy a Kúria Knk.I.40.792/2021/10. számú végzése alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisítette.

[5] Az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatára hivatkozva – hatásköre fennállásáról – kifejtette, hogy az önkényes bírói jogértelmezés sértheti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot. A jogértelmezési hiba contra constitutionem akkor válik önkényessé, ha a bíróság az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogértelmezési szabályokat kifejezetten figyelmen kívül hagyja. Az Alaptörvény 28. cikke az alkotmánykonform értelmezés követelményét támasztja az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdése szerinti tiltott tárgykörök tekintetében.

[6] Az ügy érdemét illetően az Alkotmánybíróság – többek között – a következőkre mutatott rá: A Fudan Hungary Egyetemért Alapítványról, a Fudan Hungary Egyetemért Alapítvány részére történő vagyonyjuttatásról szóló 2021. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Alapítványi tv.) 1. § (1) bekezdése értelmében az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy az állam nevében tegye meg a szükséges intézkedéseket a Fudan Hungary Egyetemért Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány) közérdekű vagyongazdálkodási alapítvány formájában történő létrehozására. Az Alapítvány célja – többek között – a magyar felsőoktatás gazdasági, társadalmi és nemzetközi kapcsolatainak fejlesztése érdekében felsőfokú végzettségi szintet igazoló oklevél kiadására jogosult, kollégiummal rendelkező felsőoktatási intézmény (a továbbiakban: Intézmény) létesítése és fenntartása, felsőoktatási tevékenység ellátása érdekében, a magyar nemzet, valamint az Intézményben képviselt országok népei közötti szorosabb oktatási, kulturális kapcsolatok ösztönzése céljából. [Alapítványi tv. 2. § (1) bekezdés] Az Alapítványi tv. 9. §-a sarkalatoszági záradékot tartalmaz.

[7] Magyarország és a Kínai Népköztársaság között megállapodás jött létre a Fudan Egyetem magyarországi felsőoktatási tevékenységének támogatásáról, amelyet a 2018. évi CIX. törvény (a továbbiakban: Fudan tv.) hirdetett ki, elismerve a nemzetközi szerződés kötelező hatályát. A Fudan tv. szerinti Megállapodás tehát, mint nemzetközi kötelezettségvállalás létesítésének szándékával megalkotott jogszabályban kihirdetett nemzetközi szerződés, ami nemzetközi kötelezettségvállalást tartalmaz (a Fudan Egyetem támogatása a Magyarországon folytatni kívánt képzés érdekében). Az Alkotmánybíróság szerint a népszavazásra javasolt kérdés az Alapítványi tv. tartalmát teljes egészében közvetlenül érinti, annak hatályon kívül helyezését célozza. Az Alapítványi tv. a Fudan Egyetem Magyarországi tevékenységével összefüggésben a Fudan Hungary Alapítvány létrehozásáról rendelkezett, annak tárgyi és szervezeti alapját megteremtette, az Alapítvány részére átadásra kerülő állami tulajdonú ingatlanok meghatározásával, az Alapítványi tv.-ben

meghatározott közérdekű célok érdekében. [Alapítványi tv. 1. § (1) bekezdés, 5. §, 6. § és 9. §]

[8] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint – szemben a Kúria döntésében foglaltakkal – a hitelesítésre benyújtott aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés (az Alapítványi tv. hatályon kívül helyezése) a Fudan tv. szerinti Megállapodást, mint jogszabállyal kihirdetett nemzetközi szerződést, az abból fakadó kötelezettségek végrehajtásának választott módját közvetlenül érinti, azzal szoros kapcsolatban van, az a Fudan tv. szerinti Megállapodás, mint nemzetközi szerződés szerinti kötelezettségvállalással – a Fudan Egyetem magyarországi oktatási tevékenységének támogatása – összefüggésben a Fudan Hungary Egyetemért Alapítvány részére történő vagyonyjuttatás végrehajtását célozza. A Fudan tv. szerinti Megállapodásból fakadó kötelezettségek végrehajtásával közvetlen összefüggésben áll az, hogy az Alapítványi Tv. hatályban van-e, vagy azt népszavazás eredményeként hatályon kívül helyezik-e. A népszavazással hatályon kívül helyezni kért Alapítványi tv. nemzetközi szerződésből eredő kötelezettség választott végrehajtási formáját tartalmazza, és hatályon kívül helyezése a Fudan tv. szerinti Megállapodás, mint nemzetközi szerződés szerinti célok védelmét és az abból fakadó kötelezettségek végrehajtását – figyelemmel a Stratégiai Együttműködési Megállapodásban foglaltakra is – közvetlenül érinti.

[9] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontja értelmében tiltott tárgykörbe tartozó kérdésnek minősül, így a Kúria olyan népszavazási kérdés hitelesítését hagyta helyben, amely az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontjában foglalt tiltott tárgykörre vonatkozik.

A döntés indokolása

[10] A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 123. § (2) bekezdés értelmében, ha az Alkotmánybíróság a bíróság határozatát megsemmisítette, a Kúria az első vagy másodfokon eljáró bíróságot új eljárásra utasítja vagy a felülvizsgálati kérelem tárgyában új határozat hozatalát rendeli el. A Kúria az új eljárásra utasítást mellőzi, ha a jogsérelem utólagos orvoslására nincs lehetőség. A Kp. 123. § (1) bekezdés alapján az alkotmányjogi panasz esetén követendő eljárásra a polgári perrendtartás szabályait az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni

[11] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 427. § (1) bekezdés b) pontja szerint, ha az Alkotmánybíróság megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét és a bírósági határozatot megsemmisíti, az alkotmányjogi panasz orvoslásának eljárási eszközét – az Alkotmánybíróság határozata alapján és a vonatkozó eljárási szabályok megfelelő alkalmazásával – a Kúria állapítja meg. A Pp. 428. § (2) bekezdése szerint ebben az esetben az eljárás hivatalból indul, s a Pp. 428. § (1) bekezdése alapján a Kúria soron kívül jár el.

[12] A jelen ügyben az Alkotmánybíróság a Kúria népszavazási ügyben meghozott végzését megsemmisítette, így a kérelmezők kérelme elbírálatlan maradt. A fentiekre tekintettel a Kúriának a Kp. és a Pp. fenti rendelkezései alapján eljáró tanácsa a Kúriát – mint elsőfokon eljáró bíróságot – új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Az Abtv. 39. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság döntése mindenkire kötelező. A Kp. 123. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 428. § (1) bekezdése szerint pedig az eredményes alkotmányjogi panasz alapján indított eljárásokat soron kívül kell lefolytatni.

[13] Az új eljárásra a Kúria jelen ügyben eljáró tanácsa azt az iránymutatást adja, hogy a Kúria népszavazási ügyben eljáró tanácsa vegye figyelembe az Alkotmánybíróság IV/234-24/2022. AB határozatában foglaltakat, s annak alapján hozza meg új határozatát.

Záró rész

[14] A döntés elleni jogorvoslatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. május 24.

Dr. Kalas Tibor s.k. a tanács elnöke

Dr. Balogh Zsolt s.k. előadó bíró

Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő